

הנחיות לכתיבה הצעת מחקר לתואר שני

הגשה כללית

- א. מטרת הצעת המחקר לסייע לסטודנט להגדיר לעצמו ולוועדת התארים המתקדמים בחוג את נושא המחקר, מקורותיו הביבליוגרפיים, מטרותיו והדרכים המתודולוגיות למימושו.
- ב. הצעת המחקר תהווה הרחבה והעמקה של הצהרת הכוונות שהוגשה בסוף הקורס "כתיבה מדעית" במסגרת לימודי המ"א.
- ג. הפורמט שלהלן מחייב את כל הסטודנטים בחוג ואין לחרוג ממנו, אלא באישור המנחה ויו"ר הוועדה. יחד עם זאת, כל סטודנט ימלא אותו בתוכן, בהתאם לצרכי מחקר או הכוונת המנחה שלו.
- ד. ההצעה תוגש למזכירות החוג רק לאחר אישור וחתמת המנחה.
- ה. יש להקפיד שלא לחרוג מהיקף הרשום בכל אחד מהסעיפים.
- ו. ההצעה תוגש בפורמט ההדפסה הבא:
  1. דף A4.
  2. גודל פונט: 12 לטקסט רגיל, BOLD 14 לכותרות ראשיות, BOLD 12 לכותרות משנה.
  3. רווח שתיים בין כל שורה.
  4. פסקה חדשה תיפתח בהזחה.
  5. כותרות ראשיות ימוספרו במספרים (1,2,3...) כותרת משנה ימוספרו באותיות (א,ב,ג...).
  6. הטקסט יוצמד לימין.
  7. העמודים ימוספרו בחלק התחתון.
  8. הערות השוליים והביבליוגרפיה ייכתבו בהתאם לכללי הכתיבה של מדעי הרוח. הערות שוליים יופיעו בתחתית העמוד ולא בסוף ההצעה.
- ז. ההצעה תיכתב בעברית תקנית ותוגש לאחר הגהה קפדנית (כולל שגיאות הקלדה, פסיקים ונקודות, התאמת זכר/נקבה וכו').

בחירת נושא המחקר

נושא המחקר מתגבש בדרך-כלל בסדרה של שיחות עם מרצי החוג, ואפשר גם עם מומחים חיצוניים. תהליך זה מסתיים בבחירת מרצה אחד או שניים איתם מגבש הסטודנט את הצעתו. שלבים אלה הכרחיים על-מנת לוודא שאותו נושא טרם נחקר וכי הוא ראוי מבחינת אפשרויות הביצוע והתרומה המחקרית.

מבנה ההצעה (סעיפים)

- א. **דף כותרת נפרד ובו יופיעו הפרטים שלהלן בסדר הבא:**
  1. כותרת המחקר (יש לבחור שם קצר וקולע שממנו ניתן להבין באופן מיידי במה עוסק המחקר, ניתן לבחור כותרת וכותרת משנה). יש להתייחס גם לתיקוף העבודה (פריודיציאה). מתחת לכותרת המחקר יש לכתוב: **הצעת מחקר לתואר שני**.
  2. שם המגיש.

3. שם המנחה.
4. שם החוג והאוניברסיטה.
5. תאריך ההגשה.

ב. הגדרת הנושא ותיחומו:

1. היקף: עד עמוד.
2. הסבר: תיאור תמציתי של הנושא אותו מבקש הסטודנט לחקור, שאלות המחקר ומטרותיו. כאן המקום לציין בקצרה באילו שנים מתמקד המחקר ומדוע נבחרה דווקא תקופה זו.

ג. מצב המחקר (סקירה ספרותית וביבליוגרפית):

1. היקף: עד 2 עמודים.
2. הסבר: בחלק זה יסביר הסטודנט את עיקר המחקרים שנעשו בעבר בשדה המחקר אותו הוא חוקר ויתוארו המגמות, האסכולות והגישות העיקריות (האימפריות ו/או התיאורטיות) בתחום הרלוונטי להצעה. יתרה מכך יוצגו לקונות וקטרים קיימים במחקר.

הערות:

- חלק זה מחייב סקירה ביבליוגרפית יסודית שנועדה לבחון את בקיאותו של הסטודנט ברקע המדעי של המחקר המיועד, ולהוות מבוא לדיון בשאלה: מה יחדש המחקר?
- רצוי לערוך את הסקירה מהכללי לממוקד, כלומר ממחקרים שעוסקים בנושא הרחב אל המחקרים הקרובים יותר למחקר המוצע.

ד. חידושו הצפוי של המחקר ותרומתו:

1. היקף: עד עמוד.
2. הסבר: כאן המקום לציין את החידוש הצפוי במחקר כגון מילוי חסר בספרות המחקר הקיימת, הארת היבט חדש בנושא הנחקר או בחינה מחודשת של תיאוריה / מודל / תפיסה קיימים. החידושים יכולים להיות הן תוכניים, הן מתודולוגיים והן ביבליוגרפיים.

ה. שיטת המחקר ומקורות המידע:

1. היקף: עד עמוד.
  2. הסבר: הסטודנט יפרט בסעיף זה את המקורות העיקריים שעליהם יתבסס המחקר, אופיים והגישות אליהם (למשל, מקורות מודפסים הנמצאים בספריית האוניברסיטה או בספריות אוניברסיטאיות אחרות בישראל, מקורות ארכיוניים בארץ או בחו"ל, כתבי יד באוספים בארץ או בחו"ל, מקורות לא טקסטואליים). יש להבחין בין מקורות ראשוניים (חטיבות ותיקים עיקריים בארכיונים, ראיונות, יומנים, זיכרונות, עיתונות, סקרים וכדומה), לבין למקורות משניים (מחקרים קודמים, מאמרים, ספרים, עבודות דוקטורט וכדומה).
- הסטודנט יפרט את הדיסציפלינה בה תכתב העבודה כגון היסטוריה פוליטית, השוואתית, חברתית, כלכלית, דמוגרפית, מגדרית, תרבותית, חקר דתות וכו' (או שילוב ביניהן, או שילוב בין היסטוריה ובין תחום ממדעי החברה). כמו כן תצוין הגדרה של מתודת המחקר הספציפית: כמותית / איכותנית / טכסטואלית / היסטורית-פילולוגית וכו'. במידה וקיים מקור השראה מחקרי, היסטוריוגרפי או תיאורטי, מומלץ לציין.
  - סעיף זה מאפשר לוועדה להתרשם האם המחקר המוצע נשען על בסיס אמפירי איתן.

ו. הכשרת הסטודנט והיתכנות המחקר:

1. היקף: עד עמוד.
2. הסבר: דו"ח קצר על שיחות מקדימות והתייעצות של הסטודנט עם חברי סגל ו/או מומחים מחוץ לחוג, שהביאו לגיבוש ההצעה. הערכת האפשרות לבצע את המחקר המוצע תוך הזמן הנתון –שלושה סמסטרים. ההיקף הצפוי של העבודה, במיוחד אם קיימת אפשרות שהיא תחרוג מעבר ל-150 עמודים. מוכנות הסטודנט מבחינת השליטה בכלים הדיסציפלינאריים הדרושים (שפות זרות, שיטות מחקר וכו') ופירוט הצעדים להשלמתם. אם התלמיד כתב כבר בעבר עבודה על אותו הנושא חובה לצרף עותק שלה.

ז. מבנה העבודה:

1. היקף: עד עמוד.
2. הסבר: הסטודנט יפרט תוכן עניינים טנטטיבי של פרקי עבודת המחקר (ברמה של כותרות וכותרת משנה בלבד).

ח. ביבליוגרפיה:

1. היקף: 2-3 עמודים.
  2. הסבר: הסטודנט יכין רשימה מפורטת ככל האפשר של ספרים ומאמרים שיהוו את התשתית המדעית למחקר תוך חלוקה בסיסית למקורות ראשוניים ומשניים.
- הערה:**
אין צורך להכניס את כל הפרטים הביבליוגרפיים הרלוונטיים לנושא אלא רק את אילו שהסטודנט קרא או מתכנן לקרוא לצורך המחקר וכתיבה העבודה המסכמת.

ניסוח סופי של ההצעה והגשתה

1. רישום המקורות, והתעתיק ייעשה על-פי המדריך לכתיבה בנושאי המזרח התיכון של שמעון שמיר במהדורה החדשה ועל פי הנלמד בקורס הכתיבה המדעית בתואר ראשון.
2. כמו בעבודת-הגמר עצמה חלה על הסטודנט החובה לנסח את הכתוב בבהירות ובסגנון אקדמי. אם מורגש צורך יש להיעזר בעורך לשוני.
3. היקף ההצעה 15-20 עמודים.
4. ההצעה תוגש באמצעות מזכירות החוג לוועדה החוגית ללימודים מתקדמים בשלושה עותקים.
5. בדיקת ההצעה תעשה בידי קוראים-מומחים הן מהחוג והן מחוצה לו.

כל האמור בלשון זכר במסמך זה מתכוון גם ללשון נקבה